

Fil-liġi Lussemburġiżi hemm żewġ forom ta' divorzju, id-divorzju kunsenswali u d-divorzju min'habba ksur irrimedjabbli tar-relazzjonijiet konjugali. Divorzju kunsenswali

Id-divorzju kunsenswali jista' jintalab b' mod kongunt mill-konjuġi meta jaqblu dwar it-terminazzjoni taż-żwieġ u l-konsegwenzi tagħha. Jekk il-konjuġi jkollhom beni li jridu jinqasmu, ikollhom isiru inventarju u stima minn nutar. Imbagħad, il-konjuġi jkun u jistgħu jfittiehu liberament dwar id-drittijiet rispettivi tagħhom fir-rigward tal-beni kkonċernati. Jekk ma jkunx hemm beni li jirrikjedu inventarju, ma jkunx hemm bżonn tas-servizzi ta' nutar. Il-konjuġi jridu jfittiehu wkoll dwar ir-residenza tagħhom waqt il-proċess tad-divorzju, dwar x'se jagħmlu bi wliedhom waqt u wara dak il-proċess, dwar il-kontribuzzjoni ta' kull wieħed mill-konjuġi għall-edukazzjoni u t-trobbija tat-tfal qabel u wara d-divorzju u finalment dwar l-ammont tal-manteniment eventwali pprovdut minn wieħed mill-konjuġi lill-ieħor waqt il-proċess u wara s-sentenza tad-divorzju. Dan il-ftehim irid ikun iddokumentat bil-miktub (*la convention*) u mfassal minn avukat tal-Qorti jew minn nutar. Il-ftehim irid jiġi approvat minn qorti li tivverifika li l-aħjar interessi tat-tfal ikunu ssalvagwardjati u li ma jkunx jippreġudika b' mod manifestament sproporzjonat l-interessi ta' wieħed mill-konjuġi. Il-ftehim approvat huwa parti integrali mis-sentenza ta' divorzju. Divorzju minha bba ksur irrimedjabbli tar-relazzjonijiet konjuġali

Id-divorzju minhabba ksar irrimedjabbli tar-relazzjonijiet konjugali jista' jintalab minn wieħed mill-konjuġi, jew, meta jkun hemm ftehim dwar il-prinċipju tad-divorzju iżda mhux il-konsegwenzi kollha tiegħu, miż-żewġ partijiet b'mod konjunt.

Il-ksur irrimedjabbli jiġi stabbilit bil-qbil tal-konjuġi dwar il-prinċipju tad-divorzju jew b'talba ta' wiehed mill-konjuġi li jżommha għaddejja wara perjodu ta' riflessjoni ta' mhux aktar minn tliet xhur, li jista' jiġiġedded darba.

Fil-liġi Lussemburġiżi hemm żewġ forom ta' divorzju, id-divorzju kunsenswali u d-divorzju min'habba ksur irrimedjabbli tar-relazzjonijiet konjugali.

3.1 ir-relazzjonijiet personali bejn il-konjuġi (pereżempju l-kunjom)?

Iż-żwieġ jinħall bid-deċiżjoni tad-divorzju. Id-dmirijiet rispettivi, jiġifieri l-obbligi ta' fidelità, appoġġ u assistenza, jintemmu.

Il-ligi Lussemburgiża tistipula li l-ebda cittadin ma jista' juża isem jew kunjom differenti minn dak imniżżel fiċ-ċertifikat tat-twelid: dawk li jkunu waqfu jużawh ikollhom jergġghu joħduh. Bidla fl-istat ċivili, pereżempju permezz taż-żwieġ, għalhekk ma jwassalx għal bdil fl-isem ta' wieħed mill-miżżewġin. Li tiegħu kunjom il-konjuġi tiegħek mhux dritt akkwiziż. Il-konjuġi irid jaqti l-kunsens tiegħu biex tuża kunjomu.

L-imħallfin Lussemburġiżi ħadu deċiżionijiet dwar l-effett tad-divorzi fuq il-kunjom użat:

Il-mara divorzjata ma tistax tibqa' tuża kunjom l-eks raġel tagħha mingħajr l-awtorizzazzjoni tiegħu, u l-awtorizzazzjoni tista' tiġi revokata f'kull hin. Id-dritt tal-eks raġel li jopponi l-użu ta' kunjomu huwa fid-diskrezzjoni tiegħu, u għalhekk il-qorti ma jistgħux jawtorizzaw mara divorzjata biex tibqa' tuża kunjom l-eks raġel b'mod illimitat, lanqas għall-bżonnijiet ta' xogħolha, ladarba l-eks raġel joġġezzjona. Il-qorti tista' madankollu, wara li tqis il-fama li l-eks mara tkun kisbet fil-prossim tagħha b'kunjom l-eks raġel tagħha u biex iġi evitat preiudizzju ekonomiku fil-konfront tagħha, tikkoncedilha ammont ta' żmien biex il-klijenti tagħha jsiru jafuha b'kunjomha. – Il-Qorti tal-Appell (*Cour*) l-24 ta' Mejju 2006, p. 33, 258

Id-deċiżjoni tad-divorzju tordna l-likwidazzjoni u l-qsim tal-patrimonju matrimonjali tal-konjuġi. Fin-nuqqas ta' kuntratt taż-żwieġ, ir-reġim statutorju li japplika huwa dak tal-komunità tal-akkwisti, jigjifieri li l-komunità tal-beni tapplika biss għall-akkwisti. Id-divorzju jxolji l-komunità. Fil-qsim tal-beni, hemm żewġ stadji ewlenin:

Fl-ewwel stadju, kull wieħed mill-konjugi jieħu lura l-beni tiegħu li ma kinux jiffurmaw parti mill-komunità tal-akkwisti, jekk ma jkunux beni finanzjarji, jew kwalunkwe beni li jkunu ssotitwewhom.

Fit-tieni stadju, il-patrimonju komuni (assi u obbligazzjonijiet), jiġi likwidat. Għal kull wieħed mill-konjuġi, tiffassal dikjarazzjoni ta' xi jkollu jieħu mill-komunità u xi jkollu jaqti lill-komunità.

Meta konjugi ikun gie kkundannat b'decizjoni li saret *res judicata*, fuq reat previst mill-Artikoli 372, 375, 376, 377, 393, 394, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 401 *bis*, 402, 403, 404, 405 u 409 tal-Kodiċi Kriminali (attentat għall-pudur, stupru, offiża ħafifa fuq il-persuna, omiċidju u offiża gravi fuq il-persuna, qtil, assassinju, infanticidju u avvelenament) imwettaq matul iż-żwieġ fil-konfront tal-konjugi l-ieħor jew ta' ffall li jgħixu fl-istess abitazzjoni jew attentat li jitwettaq reat previst mill-Artikoli 372, 375, 376, 377, 393, 394, 396, 397, 401, 403, 404 u 405 tal-Kodiċi Kriminali fil-konfront tal-istess persuni matul iż-żwieġ, huwa jitlef, fuq talba tal-konjugi l-ieħor, il-benefiċċji matrimonjali li dan tal-aħħar jagħtih. Il-konjugi innoċenti madankollu jibqas jgawdi l-benefiċċji li jkunu ngħatawli mill-konjugi tiegħu, u dan anke jekk dawn il-benefiċċji kellihom ikunu reċiprokati u din il-kundizzjoni ma tkunx issodisfata.

Jekk konjuġi jitleq jew inaqas l-attività professjonali tiegħu matul iż-żwieġ, huwa jkun jista' jakkwista retroattivament il-pensjoni bl-iskema generali ta' assigurazzjoni għall-pensjoni, skont il-kundizzjonijiet u l-kriterji speċifikati mil-ligijiet applikabbli f'materji ċivili u ta' sigurtà soċjali. Għal dan l-għan, qabel is-sentenza tad-divorzju u bil-kundizzjoni li fil-mument tat-talba ma jkunx qabeż l-età ta' ħamsa u sittin sena, il-konjuġi jista' jitleb lill-qorti li tiddeċiedi dwar id-divorzju biex tagħmel il-kalkolu ta' "ammont ta' referenza", ibbażat fuq id-differenza bejn id-dħul rispettiv tal-konjuġi matul il-perijodu ta' tliet xhur jew tnaqqis tal-attività professjonali. Il-modalitajiet tal-kalkolu ta' dan l-ammont huma stabbiliti mir-Regolament Gran Dukali tal-11 ta' Settembru 2018 dwar il-kalkolu tal-ammont ta' referenza u l-proċeduri tal-ħlas u tar-restituzzjoni tal-ammonti previsti mill-Artikolu 252 tal-Kodiċi Ċivili (*règlement grand-ducal du 11 septembre 2018 relatif au calcul du montant de référence et aux modalités de versement et de restitution des montants visés à l'article 252 du Code civil*). Għall-fini ta' dan ix-xiri retroattiv, il-konjuġi li telaq jew naqqas l-attività professjonali tiegħu għandu pretensjoni kontra l-konjuġi l-ieħor sa ħamsin fil-mija tal-ammont ta' referenza, limitat għall-beni komuni jew indiviżi li jkun hemm wara s-saldu tal-obbligazzjonijiet. Il-konjuġi kreditur ikollu jgħallas ammont ekwivalenti għal dan l-ammont dovut.

Fil-prinċipju, id-divorżju tal-ġenituri ma jibdlx il-kundizzjonijiet tal-eżerċizzju tal-awtorità tal-ġenituri, li tibqa' tigi eżerċitata b'mod kongunt miż-żewġ ġenituri. Dawn għandhom ikompli jieħdu kull deċiżjoni importanti dwar il-ħajja tat-tfal flimkien (trobbija, edukazzjoni, qwida edukattiva,...).

Il-qorti tagħti l-eżerċizzju tas-setgħa tal-ġenituri lil ġenitur wiehed waħdu meta dan ikun fl-aħjar interess tat-tfal biss. F'dan il-każ, il-ġenitur magħżul jiehu id-deċiżjonijiet li jikkonċernaw it-tfal waħdu. Madankollu, il-ġenitur l-ieħor jibqagħlu d-dritt li jkun infurmat u li jkun involut fit-trobbija u l-edukazzjoni tal-wild. Hlief għal raġunijiet serji, huwa jkollu wkoll id-dritt ta' aċċess u ta' akkomodazzjoni. Għalhekk, f'każ ta' separazzjoni tal-ġenituri, kull wiehed minnhom għandu jżomm relazzjoni personali mat-tfal u jirrispetta r-relazzjoni tat-tfal mal-ġenitur l-ieħor.

F'każ ta' divorzju, il-ġenituri għandhom ikompli jikkontribwixxu flimkien għall-ispejjeż tat-trobbija u tal-edukazzjoni tat-tfal, sakemm ma jkunx gie deċiż mod ieħor. Dan il-kontribut jiehu l-forma ta' hlas ta' manteniment li ma jieqafx awtomatikament meta t-tfal jilhq u l-età maġġuri. Dan jista' jithallas direttament lit-tfal ta' età maġġuri u jista' jiġi rivedut skont il-bżonnijiet tat-tfal u l-evoluzzjoni tar-riżorsi u l-piżijiet ta' kull wiehed mill-ġenituri.

Fir-rigward tar-residenza tat-tfal, hemm żewġ xenarji possibbli (minbarra l-każijiet eċċezzjonali fejn il-qorti tiddeċiedi li tagħti lill-minuri lil parti terza):

Jew ir-residenza tal-minuri tkun stabbilita fid-dar ta' wiehed mill-ġenituri. F'dan il-każ, il-ġenitur l-ieħor jingħata dritt ta' aċċess u ta' akkomodazzjoni, sakemm ma jkunx hemm raġunijiet serji biex dan ma jseħh.

Jew ir-residenza tkun stabbilita b'alternanza fir-residenza ta' kull wiehed mill-ġenituri u f'dak il-każ il-qorti tivverifika li residenza alternata tkun fl-interess tal-minuri. Il-każ ta' residenza alternata ma jimplikax neċessarjament il-kondiviżjoni strettament ugwali tal-hin ta' residenza tal-minuri fir-residenza ta' kull ġenitur.

Jekk il-konjuġi jaqblu bejniethom dwar il-metodi tal-eżerċizzju tal-awtorità tal-ġenituri, id-domicilju u r-residenza tal-minuri, id-dritt ta' aċċess u ta' akkomodazzjoni, kif ukoll il-kontribut għat-trobbija u l-edukazzjoni tat-tfal, huma jkunu jistgħu jipprezentaw il-ftehim lill-imħallef waqt il-proċedimenti tad-divorzju. Il-qorti tista' tqis fis-sentenza tagħha jekk il-ftehim iħarisx biżżejjed l-interessi tal-minuri u jekk il-kunsens tal-konjuġi ingħatax liberament.

Id-divorzju tal-ġenituri ma jiċhadx lit-tfal mill-benefiċċji li kienu jingħataw f'ċirkostanzi differenti. F'dan ir-rigward, huma jiġu trattati kompletament bħat-tfal ta' ġenituri mhux divorzjati.

3.4 l-obbligu ta' hlas tal-manteniment lill-konjuġi l-ieħor?

Il-Qorti tista' timponi fuq wiehed mill-konjuġi l-obbligu li jhallas il-manteniment lill-ieħor. Il-manteniment jiġi stabbilit skont il-bżonnijiet tal-konjuġi li jithallas lilu u fil-limiti tal-kapaċitajiet tal-konjuġi l-ieħor li jikkontribwixxi. F'każ ta' qbil bejn il-konjuġi, il-qorti tista' tiddeċiedi li l-manteniment jithallas f'salt u tiffissa l-ammont u l-modalitajiet tiegħu.

Biex tiddetermina l-bżonnijiet u l-kapaċitajiet kontributtivi, il-qorti tqis fost l-oħrajn l-elementi li ġejjin:

1. l-età u l-istat tas-saħħa taż-żewġ konjuġi;
2. it-tul taż-żwieġ;
3. il-hin li diġà ddedikaw jew li se jkollhom jiddedikaw għall-edukazzjoni tat-tfal;
4. il-kwalifiki tagħhom u s-sitwazzjoni professjonali tagħhom fir-rigward tas-suq tax-xogħol;
5. id-disponibbiltà tagħhom biex isibu impjegi godda;
6. id-drittijiet eżistenti u prevedibbli tagħhom;
7. il-patrimonju tagħhom, kemm f'kapital kif ukoll f'introjtu, wara l-qsim tal-beni bejn il-miżżewġin.

It-tul tal-perjodu ta' għoti ta' manteniment ma jistax jaqbez it-tul taż-żwieġ, hlief fil-każ

ta' ċirkostanzi eċċezzjonali.

Il-manteniment, hlief meta jithallas f'salt, huwa sugġett għal reviżjoni u revoka.

Meta konjuġi ikun gie kkundannat b'deċiżjoni li saret *res judicata*, fuq reat previst mill-Artikoli 372, 375, 376, 377, 393, 394, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 401 bis, 402, 403, 404, 405 u 409 tal-Kodiċi Kriminali (attentat għall-pudur, stupru, offiża hafifa fuq il-persuna, omiċidju u offiża gravi fuq il-persuna, qtil, assassinjju, infanticidju u avvelenament) imwettaq matul iż-żwieġ fil-konfront tal-konjuġi l-ieħor jew ta' tfal li jgħixu fl-istess abitazzjoni jew attentat li jitwettaq reat previst mill-Artikoli 372, 375, 376, 377, 393, 394, 396, 397, 401, 403, 404 u 405 tal-Kodiċi Kriminali fil-konfront tal-istess persuni matul iż-żwieġ, huwa jitlef, fuq talba tal-konjuġi l-ieħor, kull dritt għal manteniment.

4 F'termini prattiċi, xi jfisser it-terminu legali "separazzjoni ġudizzjarja"?

Is-separazzjoni ġudizzjarja ma thollx iż-żwieġ imma tnaqqas xi obbligi. Hija ttemm id-dmir tal-koabitazzjoni, imma l-obbligu tal-fedeltà u l-obbligu tal-manteniment jibqgħu jgħoddu.

5 X'inhuma l-kundizzjonijiet għal separazzjoni ġudizzjarja?

Il-motivi tas-separazzjoni ġudizzjarja huma identiċi għal dawk tad-divorzju minhabba ksur irrimedjabbli tar-relazzjonijiet konjugali.

6 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' separazzjoni ġudizzjarja?

Is-separazzjoni ġudizzjarja tinvolvi dejjem is-separazzjoni tal-beni. Jekk is-separazzjoni ġudizzjarja ddum tliet snin, kull wiehed mill-konjuġi jista' jitlob divorzju lill-qorti. Il-qorti tikkonċedi d-divorzju, jekk il-konjuġi l-ieħor ma jagħtix mill-ewwel il-kunsens għat-tmiem tas-separazzjoni.

7 Fil-prattika, xi jfisser it-terminu "annullament taż-żwieġ"?

L-annullament taż-żwieġ ifisser li ż-żwieġ huwa null u bla effett b'deċiżjoni ġudizzjarja. Fi kliem ieħor, ikun qisu ż-żwieġ qatt ma kien.

8 X'inhuma l-kundizzjonijiet biex jingħata annullament taż-żwieġ?

Hemm diversi raġunijiet għall-annullament taż-żwieġ:

iż-żwieġ ikun sar mingħajr il-kunsens liberu tal-konjuġi: dan ikun il-każ jekk kien hemm vjolenza jew żball dwar il-kwalitajiet essenzjali tal-persuna;

iż-żwieġ ikun sar mingħajr il-kunsens tal-ġenituri (jew l-awtorizzazzjoni tal-qorti) meta wiehed mill-konjuġi jkun minuri fil-mument taż-żwieġ;

il-bigamija: dan ikun il-każ jekk wiehed mill-konjuġi kien fl-istess hin diġà miżżewweġ ma' haddieħor;

il-konjuġi jkollhom ċertu grad ta' parentela;

iż-żwieġ ikun żwieġ ta' konvenjenza biex jinkiseb benefiċċju ta' residenza;

il-formalitajiet taż-żwieġ ma kinux ġew osservati: iż-żwieġ ma jkun sar pubblikament, iż-żwieġ ikun gie ċċelebrat quddiem uffiċjal pubbliku bla kompetenza.

9 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' annullament taż-żwieġ?

Iż-żwieġ iddikjarat null madankollu jhalli xi effetti (teorija taż-żwieġ putattiv):

fir-rigward taż-żewġ konjuġi, jekk iż-żwieġ ikun sar b'*bona fide* tat-tnejn;

fir-rigward ta' konjuġi wiehed li jkun aġixxa b'*bona fide*;

fir-rigward tat-tfal taż-żwieġ, anke jekk iż-żewġ konjuġi kienu f'*mala fide*.

Min-naħa l-oħra, iż-żwieġ annullat ma jipproduċi l-ebda effett ġuridiku fir-rigward tal-konjuġi li jkun aġixxa b'*mala fide*.

10 Hemm mezzi alternattivi mhux ġudizzjarji biex jissolvew il-kwistjonijiet relatati mad-divorzju mingħajr il-bżonn ta' rikors il-qorti?

Fil-Gran Dukat, iż-żwieġ jista' jinħall biss b'deċiżjoni ġudizzjarja, u qatt b'mezzi ekstraġudizzjarji alternattivi jew bil-medjazzjoni. Madankollu l-medjazzjoni familjari tista' tintuża għal kwistjonijiet li jirrigwardaw il-likwidazzjoni u l-qsim tal-komunità tal-beni, l-obbligi tal-manteniment u tal-kontribuzzjoni għall-htigijiet tal-familja, l-obbligu tal-manteniment tat-tfal u l-eżerċizzju tal-awtorità tal-ġenituri.

11 Fejn għandi nippreżenta r-rikors (petizzjoni) tiegħi għal divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ? Liema formalitajiet għandhom jiħarsu u liema dokumenti għandi nehmeż mar-rikors tiegħi?

Fejn nibgħat it-talba tiegħi

It-talba għal divorzju jew għal **separazzjoni għudizzjarja** trid tiġi ppreżentata lill-qorti distrettwali ta' fejn ikollhom id-domicilju komuni tagħhom il-konjuġi jew, fin-nuqqas ta' dan, ta' fejn il-konvenut jew, f'każ ta' divorzju kunsenswali, waħda mill-partijiet, ikollha d-domicilju tagħha, soġġett għar-rispett tar-regoli previsti fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2201/2003 tas-27 ta' Novembru 2003 dwar il-guriżdizzjoni u r-rikonoxximent u l-infurzar ta' sentenzi fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri, u li jirrevoka r-Regolament (KE) Nru 1347/2000.

It-talba għal annullament taż-żwieġ trid tiġi ppreżentata lill-qorti distrettwali tal-post ta' fejn jinsab id-domicilju tal-familja jew, jekk il-ġenituri jgħixu separatament, lill-qorti distrettwali tal-post tad-domicilju tal-ġenitur li normalment t-tfal minuri jgħixu miegħu f'każ tal-eżerċizzju kongunt tal-awtorità tal-ġenituri, jew tal-post tad-domicilju tal-ġenitur li jeżerċita dik l-awtorità waħdu jew, fil-każijiet l-oħra, fil-qorti distrettwali tal-post fejn jirrisjedi dak li ma jkunx ha l-inizjattiva tal-proċedura. Fil-każ ta' talba kongunta, il-qorti distrettwali kompetenti tkun il-qorti tad-domicilju ta' waħda jew l-oħra mill-partijiet, skont liema minnhom jagħzlu huma. Dawn ir-regoli japplikaw bil-kundizzjoni li jkun respettati r-regoli previsti fir-Regolament (KE) Nru 2201/2003 msemmi iktar 'il fuq. It-talbiet jiġu ttrattati minn imħallef tal-qorti tal-familja (*juge aux affaires familiales*).

Formalitajiet li jridu jiġu rrispettati u dokumenti li jridu jiġu ppreżentati

F'każ ta' **divorzju kunsenswali**, hemm bosta stadji fil-proċedura: jekk ikun hemm xi beni x'jinqasmu, il-konjuġi jridu jitolbu nutar jagħmlilhom inventarju u stima tal-beni mobbli u immobbli kollha tagħhom. Il-konjuġi jkun jistgħu jiftiehem liberament dwar id-drittijiet rispettivi tagħhom fir-rigward tal-beni kkonċernati. Barra minn hekk, iridu jhejju ftehim dwar għadd ta' punti, fosthom ir-residenza tal-konjuġi waqt il-proċess, l-amministrazzjoni tal-persuna u tal-beni tat-tfal, id-dritt ta' aċċess, il-kontribuzzjoni tal-konjuġi għat-trobbija u l-edukazzjoni tat-tfal kif ukoll il-manteniment eventwali li jrid jithallas minn parti lill-oħra. Dan il-ftehim irid jinkiteb minn avukat jew minn nutar.

Imbagħad, il-kawża tersaq il-qorti permezz ta' rikors kongunt miż-żewġ konjuġi ppreżentat fir-reġistru tal-qorti. Mhuwiex obligatorju li jintuza avukat biex tinfetaħ il-kawża l-qorti.

It-rikors irid jinkludi:

1. id-data tagħha;
2. il-kunjom, l-isem, il-professjoni u l-indirizz(i) taż-żewġ konjuġi;
3. id-data u l-post tat-twelid taż-żewġ konjuġi;
4. meta jkun il-każ, l-identità tal-ulied komuni;
5. l-oġettiv tat-talba;
6. spjegazzjoni fil-qosor tal-fatti u tal-motivi invokati.

Minbarra l-ftehim imsemmi fuq, id-dokumenti li ġejjin iridu jinhemżu mar-rikors:

1. estratt taċ-ċertifikat taż-żwieġ;
2. estratt taċ-ċertifikati tat-twelid tal-konjuġi;
3. estratt taċ-ċertifikati tat-twelid tal-ulied komuni;
4. dokument li jiċċertifika n-nazzjonalità tal-konjuġi;
5. jekk ikun il-każ, il-ftehim dwar l-għażla tal-liġi applikabbli għad-divorzju mill-konjuġi skont l-Artikolu 5 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1259/2010 tal-20 ta' Diċembru 2010 li jimplimenta kooperazzjoni msaħħa fil-qasam tal-liġi applikabbli għad-divorzju u għas-separazzjoni legali u skont il-modalitajiet previsti minn dan ir-Regolament. Il-konjuġi jistgħu wkoll jagħzlu l-liġi applikabbli għad-divorzju skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1259/2010 u skont il-modalitajiet previsti minn dan ir-Regolament fil-ftehim ta' divorzju kunsenswali;
6. kull dokument ieħor li l-konjuġi beħsiebhom jużaw.

Iċ-ċertifikati u d-dokumenti ppreżentati mar-rikors li l-partijiet ikun beħsiebhom jużaw iridu jkun legalizzati meta dawn jkun nharġu minn awtorità pubblika barranija, skont il-każ.

Fil-każ ta' **divorzju minhabba ksur irrimedjabbli tar-relazzjonijiet konjugali** jew ta' **separazzjoni għudizzjarja**, ir-rappreżentanza minn avukat hija obligatorja. Il-kawża tinfetaħ quddiem il-qorti distrettwali bil-preżentazzjoni tar-rikors fir-reġistru tal-qorti.

It-rikors irid jinkludi:

1. id-data tagħha;
2. il-kunjom, l-isem, il-professjoni u l-indirizz(i) taż-żewġ konjuġi;
3. id-data u l-post tat-twelid taż-żewġ konjuġi;
4. meta jkun il-każ, l-identità tal-ulied komuni;
5. l-oġettiv tat-talba;
6. spjegazzjoni fil-qosor tal-fatti u tal-motivi invokati.

Ir-rikors jista' jkun fih ukoll talbiet għal miżuri provviżorji li jikkonċernaw il-persuna, il-manteniment u l-beni kemm tal-konjuġi kif ukoll ta' wliedhom.

Id-dokumenti li ġejjin iridu jinhemżu mar-rikors:

1. estratt taċ-ċertifikat taż-żwieġ;
2. estratt taċ-ċertifikati tat-twelid tal-konjuġi jew tar-rikorrent;
3. estratt taċ-ċertifikati tat-twelid tal-ulied komuni;
4. dokument li jiċċertifika n-nazzjonalità tal-konjuġi jew tar-rikorrent;
5. jekk ikun il-każ, il-ftehim dwar l-għażla tal-liġi applikabbli għad-divorzju mill-konjuġi skont l-Artikolu 5 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1259/2010 tal-20 ta' Diċembru 2010 li jimplimenta kooperazzjoni msaħħa fil-qasam tal-liġi applikabbli għad-divorzju u għas-separazzjoni legali u skont il-modalitajiet previsti minn dan ir-Regolament;
6. jekk ikun il-każ, abbozz tal-ftehim dwar l-effetti tad-divorzju li l-konjuġi qablu dwarhom;
7. jekk ikun il-każ, kopja tas-sentenza ta' kundanna ta' konjuġi għal wieħed mir-reati msemmijin fil-punti 3.2 u 3.4 iktar 'il fuq;
8. kull dokument ieħor li r-rikorrent(i) beħsiebu/hom jużaw(w).

Iċ-ċertifikati u d-dokumenti ppreżentati mar-rikors li l-partijiet ikun beħsiebhom jużaw iridu jkun legalizzati meta dawn jkun nharġu minn awtorità pubblika barranija, skont il-każ.

Fil-każ ta' talba għal **annullament taż-żwieġ**, il-kawża titressaq quddiem il-qorti permezz ta' rikors ippreżentat fir-reġistru tal-qorti. Mhuwiex obligatorju li jintuza avukat biex tinfetaħ il-kawża l-qorti. It-rikors irid jinkludi:

1. id-data tagħha;
2. il-kunjom, l-isem u l-indirizz tal-partijiet;
3. id-data u l-post tat-twelid tal-partijiet;
4. l-oġettiv tat-talba;
5. spjegazzjoni fil-qosor tal-fatti u tal-motivi invokati.

Iċ-ċertifikati u d-dokumenti pprezentati mar-rikors li l-partijiet ikun beħsiebhom jużaw iridu jkunu legalizzati meta dawn jkunu nħargu minn awtorità pubblika barranija, skont il-każ.

12 Nista' ningħata għajnuna legali biex inkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Persuni bi dħul insuffiċenti skont il-liġi Lussemburġiża jistgħu jibbenefikaw mill-għajnuna legali. Għal dan l-għan, huma jridu jimlew kwestjonarju li jistgħu jgħidli mill-Kamra tal-Avukati tal-Lussemburgu (*Barreau de Luxembourg*) u jibagħtuh lill-President tal-Kamra tal-Avukati (*Bâtonnier de l'Ordre*) tat-territorju kompetenti.

L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha marbuta mal-proċedimenti, proċeduri jew atti ġudizzjarji li tkun ingħatat għalihom. Hija tinkludi fost l-oħrajn id-drittijiet tal-bolla u tar-registrazzjoni, l-ispejjeż tal-iskravana, l-onorarij tal-avukati, id-drittijiet u l-ispejjeż tal-marixxall tal-qorti, l-ispejjeż u l-onorarij tan-nutara, l-ispejjeż u l-onorarij tal-esperti, il-ħlas lix-xhieda, l-onorarij tat-tradutturi u l-interpreti, l-ispejjeż għaċ-ċertifikati minn Stat barrani, l-ispejjeż tal-ivvjaġġar, id-drittijiet u l-ispejjeż tal-formalitajiet tar-registrazzjoni, tal-ipoteki u tar-rahana kif ukoll l-ispejjeż tal-pubblikazzjoni fil-gazzetti jekk ikun hemm bżonn.

13 Huwa possibbli li deċiżjoni relatata ma' divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ tiġi appellata?

Fil-Gran Dukat, huwa possibbli li jitressaq appell kontra deċiżjoni ta' dan it-tip. It-terminu għall-appell fil-prinċipju huwa ta' 40 jum, imma dan jista' jiżdied jekk l-appellant ikun joqgħod f'pajjiż ieħor. Il-ġurisdizzjoni tal-appell hija tal-Qorti superjuri tal-gustizzja.

14 X'għandi nagħmel biex deċiżjoni dwar divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti fi Stat Membru ieħor tiġi rikonossuta f' dan l-Istat Membru?

Deċiżjoni dwar divorzju / separazzjoni ġudizzjarja / annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti ta' pajjiż ieħor tal-Unjoni Ewropea, skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2201/2003 tas-27 ta' Novembru 2003 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonossiment u l-infurzar ta' sentenzi fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri, u li jirrevoka r-Regolament (KE) Nru 1347/2000 jibbenefika mill-prinċipju ta' rikonossiment awtomatiku fil-Gran Dukat tal-Lussemburgu. Dan ifisser li ma hemm bżonn tal-ebda proċedura biex tiġi rikonossuta d-deċiżjoni.

Fil-Lussemburgu ma hemmx għalfejn wieħed jirrikorri għal proċedura preliminari biex jikseb rettifika tar-registri wara sentenza maqtugħa minn imħallef ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea li saret *res judicata*. Id-deċiżjoni tal-qorti li tagħti d-divorzju trid titniżżel fil-marġini taċ-ċertifikat taż-żwieġ u taċ-ċertifikat tat-twelid tal-konjuġi. Jekk iż-żwieġ ikun sar f'pajjiż ieħor, id-deċiżjoni tal-qorti trid tiġi traskritta fir-registri tal-istat ċivili tal-municipalità fejn għe traskritt iċ-ċertifikat taż-żwieġ, jew fir-registru ċivili tal-Belt tal-Lussemburgu, b'referenza fil-marġini tal-atti tat-twelid ta' kull konjuġi.

15 Liema qorti għandi nirrikorri biex nopponi għar-rikonossiment ta' deċiżjoni dwar divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti ta' Stat Membru ieħor? Liema proċedura tapplika f'dawn il-każijiet?

Kull parti interessata tista' titlob lill-president tal-qorti distrettwali biex jagħti deċiżjoni ta' nonrikonossiment ta' deċiżjoni ta' divorzju / separazzjoni ġudizzjarja / annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti ta' pajjiż ieħor tal-Unjoni Ewropea.

Il-president tal-qorti distrettwali jiddeċiedi fi żmien qasir, mingħajr ma l-persuna li qed jitalab in-nonrikonossiment kontrihha ma tkun tista' tipprezenta l-osservazzjonijiet tagħha f'dan l-istadju. It-talba tista' tiġi miċhuda biss għar-raġunijiet li ġejjin:

tkun tmur manifestament kontra l-politika pubblika;

id-drittijiet tad-difiża ma jkunux ġew rispettati;

l-inkompatibilità ma' deċiżjoni mogħtija fi proċedimenti relatati.

Kull waħda mill-partijiet tista' tressaq rikors kontra d-deċiżjoni tal-qorti distrettwali quddiem il-Qorti tal-Appell. L-appell għandu jiġi ttrattat skont ir-regoli li jirregolaw il-proċeduri kontenzjużi. Id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Appell tista' tiġi kkontestata fuq punti tad-dritt quddiem il-Qorti tal-Kassazzjoni.

16 Liema liġi tad-divorzju tiġi applikata mill-qorti fil-proċeduri ta' divorzju bejn konjuġi li ma jgħix f'dan l-Istat Membru jew li huma ta' nazzjonalitajiet differenti?

Il-Gran Dukat tal-Lussemburgu japplika r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1259/2010 tal-20 ta' Diċembru 2010 li jimplementa kooperazzjoni msaħħa fil-qasam tal-liġi applikabbli għad-divorzju u għas-separazzjoni legali li daħal fis-seħħ fil-21 ta' Ġunju 2012 fil-Belġju, il-Bulgarija, il-Ġermanja, Spanja, l-Estonja (mill-11 ta' Frar 2018), Franza, il-Greċja (mid-29 ta' Lulju 2015), l-Italja, il-Latvja, il-Litwanja (mit-22 ta' Mejju 2014), il-Lussemburgu, l-Ungerija, Malta, l-Awstrija, il-Portugall, ir-Rumanija u s-Slovenja li jistipula li l-konjuġi jistgħu jiddeċiedu liema liġi tapplika għad-divorzju jew is-separazzjoni ġudizzjarja, sakemm tkun waħda minn dawn li ġejjin:

il-liġi tal-Istat fejn il-konjuġi ikunu abitwalment residenti fil-mument tal-konklużjoni tal-ftehim; jew

il-liġi tal-Istat fejn il-konjuġi kienu abitwalment residenti l-aħħar, sa fejn wieħed minnhom ikun għadu residenti hemm fil-mument tal-konklużjoni tal-ftehim; jew

il-liġi tal-Istat taċ-ċittadinanza ta' xi wieħed mill-konjuġi fil-mument tal-konklużjoni tal-ftehim; jew

il-liġi tal-forum.

Skont l-istess Regolament, fin-nuqqas ta' għażla skont il-paragrafu preċedenti, id-divorzju u s-separazzjoni ġudizzjarja għandhom ikunu soġġetti għal-liġi tal-Istat:

fejn il-konjuġi jkunu residenti abitwali fiż-żmien li jinġieb il-każ quddiem il-Qorti; jew, fin-nuqqas ta' dan,

fejn il-konjuġi kienu residenti abitwali l-aħħar, sakemm il-perjodu ta' residenza ma ntemmx aktar minn sena qabel li nġieb il-każ quddiem il-Qorti, sa fejn

wieħed mill-konjuġi jkun għadu jirrisjedi f'dak l-Istat fiż-żmien meta jinġieb il-każ quddiem il-qorti jew, fin-nuqqas ta' dan,

li tiegħu z-żewġ konjuġi jkunu ċittadini fiż-żmien li jinġieb il-każ quddiem il-Qorti; jew, fin-nuqqas ta' dan,

fejn jinġieb il-każ quddiem il-Qorti.

Meta r-Regolament (KE) Nru 1259/2010 ma jkunx japplika, id-divorzju u s-separazzjoni ġudizzjarja jkunu rregolati mil-liġi Lussemburġiża:

mil-liġi nazzjonali tal-konjuġi, jekk ikollhom l-istess nazzjonalità;

mil-liġi tal-pajjiż tad-domicilju komuni effettiv, jekk ikollhom nazzjonalità differenti;

mil-liġi tal-forum meta l-miżżewġin ikunu ta' nazzjonalità differenti u ma jkollhomx domicilju komuni effettiv.

Moloq relatati

Ktejjeb: [Le divorce au Grand-Duché de Luxembourg](#);

[LEGILUX](#);

[Il-portal tal-Gustizzja](#).

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-feedback tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 17/12/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhirx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.